

ARUANNE

Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööameti eelarveaasta 2016 raamatupidamise aastaaruande kohta koos ameti vastusega

(2017/C 417/02)

SISSEJUHATUS

1. Ljubljanas asuv Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööamet (edaspidi „amet“) loodi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 713/2009⁽¹⁾. Ameti peamised ülesanded on aidata liikmesriikide reguleerivate asutustel täita liidu tasandil reguleerimisülesandeid, mida nad liikmesriigi tasandil täidavad, ning vajaduse korral koostööst nende tegevust. Energiaturu terviklikkuse ja läbipaistvuse määrusega⁽²⁾ on ametile (ning liikmesriikide reguleerivatele asutustele) antud täiendavaid kohustusi, mis puudutavad Euroopa energia hulgimüügituru järelevalvet.

2. Tabelis esitatakse ameti peamised arvandmed⁽³⁾.

Tabel

Ameti peamised arvandmed

	2015	2016
Eelarve (miljonites eurodes)	11,3	15,9
Töötajate arv seisuga 31. detsember ⁽¹⁾	80	103

⁽¹⁾ Töötajaskond hõlmab ametnikke, ajutisi teenistujaid, lepingulisi töötajaid ja lähetatud riiklikke eksperte.

Allikas: Euroopa Liidu Teatajas avaldatud eelarve.

KINNITAVAT AVALDUST TOETAV TEAVE

3. Kontrollikoja auditi lähenemisviis koosneb analüütilistest auditiprotseduuridest, tehingute otsesest testimisest ning ameti järelevalve- ja kontrollisüsteemide peamiste kontrollimehhanismide hindamisest. Lisaks kasutatakse teiste audiitorite tööst saadud auditi tõendusmaterjali ning analüüsitakse juhtkonna esitisi.

ARVAMUS

4. Kontrollikoda auditeeris:

a) ameti raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest⁽⁴⁾ ja eelarve täitmise aruannetest⁽⁵⁾ 31. detsembril 2016. aastal lõppenud eelarveaasta kohta,

⁽¹⁾ ELT L 211, 14.8.2009, lk 1.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1227/2011 (ELT L 326, 8.12.2011, lk 1), mis annab ametile energia hulgimüügiturgudel toimuva kauplemise järelevalvega seotud olulised ülesanded.

⁽³⁾ Ameti pädevust ja tegevust tutvustav täiendav teave on leitav selle veebisaidil www.acer.europa.eu.

⁽⁴⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet.

⁽⁵⁾ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad kõiki eelarvetoiminguid koondavaid aruandeid ja selgitavaid lisasid.

b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust,

nagu sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsuse kohta

5. Kontrollikoja hinnangul annab ameti raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2016 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistes aspektides õiglase pildi ameti finantsolukorrast 31. detsembri 2016. aasta seisuga, finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal vastavalt selle finantsmäärusele ja komisjoni peaarvepidaja poolt vastu võetud arvestuseeskirjadele. Viimased põhinevad rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus

Tulud

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

6. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2016 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistes aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Maksed

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

7. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2016 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad maksed kõigis olulistes aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Juhtkonna ja majandusüksuse valitsemise eest vastutavate isikute kohustused

8. Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitele 310–325 ja ameti finantsmäärusele vastutab juhtkond raamatupidamise aastaaruande koostamise ja esitamise eest vastavalt rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditele ning raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse eest. Juhtkonna kohustused hõlmavad finantsaruannete koostamiseks ja esitamiseks vajalike sisekontrollimehhanismide kavandamist, rakendamist ja käigushoidmist nii, et neis ei esineks pettusest või vigadest tingitud olulist väärkajastamist. Juhtkond vastutab ka selle eest, et finantsaruannetes kajastatud tegevus, finantstehingud ja teave oleks kooskõlas vastavate õigusaktidega. Ameti juhtkonnal on lõplik vastutus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse eest.

9. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkonna ülesanne hinnata ameti vastavust tegevuse jätkuvuse põhimõttele, avaldades tegevuse jätkuvusega seotud küsimused, kui see on asjakohane, ja lähtudes raamatupidamises tegevuse jätkuvuse põhimõttest.

10. Isikud, kelle ülesandeks on majandusüksuse valitsemine, vastutavad majandusüksuse finantsaruandluse üle järelevalve tegemise eest.

Audiitori kohustused raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel

11. Kontrollikoja eesmärk on saada piisav kindlus selle kohta, et ameti raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi ning selle aluseks olevad tehingud on seaduslikud ja korrektsed, ning esitada oma auditi põhjal Euroopa Parlamendile ja nõukogule või muudele asjaomastele eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavatele institutsioonidele kinnitav avaldus, mis kinnitab raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsust ning selle aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust. Piisav kindlus on väga suurt tõenäosust tähistav kindlus, kuid see ei taga, et oluline väärkajastamine või nõuete mittejärgimine auditi käigus alati avastatakse. Need võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majandusotsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

12. Auditi käigus viiakse läbi protseduure auditi tõendusmaterjali kogumiseks aruandes esitatud summade ja andmete ning aruande aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta. Audiitor valib protseduurid, tuginedes oma hinnangule, sh hinnates aruandes pettusest või vigadest põhjustatud olulise väärkajastamise ja selle aluseks olevate tehingute Euroopa Liidu õigusraamistiku olulise nõuete mittevastavuse riski. Asjakohaste auditiprotseduuride kavandamiseks (kuid mitte arvamuse esitamiseks sisekontrollimehhanismide tulemuslikkuse kohta) võtab audiitor riskihinnangu tegemisel arvesse aruande koostamise ja õiglaseks esitamise ning selle alustehingute seaduslikkuse ja korrektsuse tagamiseks rakendatud sisekontrollimehhanisme. Auditi käigus hinnatakse ka kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ja juhtkonna koostatud arvestushinnangute põhjendatust, samuti aruande üldist esituslaadi.

13. Tulude puhul kontrollib kontrollikoda komisjonilt saadud toetust ning hindab ameti tasude ja muude tulude kogumise korda (kui amet on sellist tulu saanud).

14. Kulude puhul auditeerib kontrollikoda maksetehinguid, kui kulud on kantud, kirjendatud ja heaks kiidetud. Ettemakseid auditeeritakse siis, kui vahendite saaja on nende korrahast kasutamist tõendanud ning amet on need kas samal aastal või hiljem tasaarvestuse tegemisega heaks kiitnud.

15. Käesoleva aruande ja kinnitava avalduse koostamisel võttis kontrollikoda arvesse sõltumatu välisaudiitori audititööd, mis hõlmas ameti raamatupidamise aastaaruande kontrollimist vastavalt ELi finantsmääruse⁽⁶⁾ artikli 208 lõikes 4 sätestatud nõuetele.

16. Järgnevad kommentaarid ei sea kontrollikoja arvamust kahtluse alla.

KOMMENTAARID SISEKONTROLLIMEHCHANISMIDE KOHTA

17. 2016. aasta mais avaldatud auditiaruandes rõhutas Euroopa Komisjoni siseauditi talitus vajadust täpsustada ülesandeid ja vastutusvaldkondi ning analüüsida hankeüksuse töökoormust, et muuta protsessid ja protseduurid tõhusamaks. Ühtlasi järeldati, et hangete kavandamist ja järelevalvet tuleb oluliselt parandada. Amet ja komisjoni siseauditi talitus koostasid parandusmeetmete võtmise kava.

KOMMENTAARID EELARVE HALDAMISE KOHTA

18. Amet kandis järgmisse aastasse üle 4,9 miljonit eurot (86 %) III jaotise (tegevuskulud) kulukohustustega seotud assigneeringuid (2015. aastal 1,4 miljonit eurot ehk 59 %). Nagu eelmistel aastatel, olid ülekandmised peamiselt seotud energia hulgimüügituru terviklikkuse ja läbipaistvuse määrase (REMIT)⁽⁷⁾ rakendamisega. 2016. aastal kanti üle 4,7 miljonit eurot (2015. aastal 1,1 miljonit eurot). Amet kandis järgmisse aastasse üle miljon eurot (38 %) II jaotise (halduskulud) kulukohustustega seotud assigneeringuid (2015. aastal 0,8 miljonit eurot ehk 35 %).

19. Suurenev ülekandmiste määr on muret tekitav ning vastuolus eelarve aastasuse põhimõttega. See on otseselt seotud aasta lõpupoole lõpetatud hankemenetluste ja sõlmitud lepingute suure arvuga, mistõttu teenuste osutamine ja/või maksete tegemine jääb järgmisesse aastasse. 2016. aastal sõlmiti 299 lepingust 98 novembris ja detsembris (kogusummas 5 976 122,47 eurot ehk 40 % 2016. aastal sõlmitud lepingute kogumahust). Amet võiks kaaluda liigendatud eelarveassigneeringute kasutuselevõttu, mis kajastaksid paremini tegevuse mitmeaastast iseloomu ja vältimatuid viivitusi lepingute sõlmimise, teenuste osutamise ja maksete tegemise vahel.

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 298, 26.10.2012, lk 1).

⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1227/2011 (ELT L 326, 8.12.2011, lk 1).

EELMISTE AASTATE KOMMENTAARIDE PÕHJAL VÕETUD MEETMED

20. Ülevaade kontrollikoja eelmiste aastate kommentaaride põhjal võetud parandusmeetmetest on esitatud *lisas*.

IV auditikoda, mida juhib kontrollikoja liige Baudilio TOMÉ MUGURUZA, võttis käesoleva aruande vastu 12. septembri 2017. aasta koosolekul Luxembourgis.

Kontrollikoja nimel

president

Klaus-Heiner LEHNE

LISA

Eelmiste aastate kommentaaride põhjal võetud meetmed

Aasta	Kontrollikoja kommentaarid	Parandusmeetmete võtmise seis (lõpetatud/pooleli/alustamata/ei kohaldata)
2014	Ameti ja Sloveenia valitsuse vahel sõlmitud peakorterilepingu kohaselt luuakse Sloveenias Euroopa kool. Kuigi lepingu sõlmimisest on möödunud enam kui neli aastat, ei ole Euroopa kooli ikka veel loodud.	Alustamata
2015	Amet kandis järgmisse aastasse üle 1,36 miljonit eurot (59 %) III jaotise (tegevuskulud) kulukohustustega seotud assigneeringuid (2014. aastal 1,57 miljonit eurot ehk 62 %). Ülekandmised olid peamiselt seotud energia hulgimüügituru terviklikkuse ja läbipaistvuse määrase (REMIT) rakendamisega (1,1 miljonit eurot), mis on keerukas mitmeaastane protsess. Amet kandis ka järgmisse aastasse üle 0,79 miljonit eurot ehk 35 % II jaotise (halduskulud) kulukohustustega seotud assigneeringuid (2014. aastal 0,98 miljonit eurot ehk 41 %); need olid peamiselt seotud uuringute ja teenustega, mis ei olnud 2015. aasta lõpuks veel valminud/osutatud.	E/K

AMETI VASTUS

18. Vastavalt kokkuleppele siseauditi talitusega võttis amet edukalt meetmeid. Kuuest soovitusel on juba täidetud kaks väga olulist ja kolm olulist. Amet kavatseb täita viimase soovitusel oktoobriks 2017.

19. Amet tunnistab energia hulgimüügituru terviklikkuse ja läbipaistvuse määrusega (REMIT) seotud investeeringute mitmeaastasest olemusest tulenevat assigneeringute ülekandmise kõrget määra, mis ei sobi kokku eelarve aastasuse põhimõttega. Ülekandmise kõrge määr on tingitud lepingute aastatsüklist, mis algas 2013. aastal, kui amet sai aasta lõpus REMIT-projekti jaoks märkimisväärse lisaelarve. Märgitakse siiski, et 2016. eelarveaasta REMITiga seotud kulude eelarvepeatüki kulukohustuste assigneering täideti 100 %. Amet analüüsib III jaotise liigendatud eelarveassigneeringute täitmist.

20. Amet kaalub III jaotise liigendatud eelarveassigneeringute lisamist, et paremini kajastada teatud toimingute mitmeaastast olemust eelkõige REMITi valdkonnas, eeldusel et ametile antavad finantsvahendid on stabiilsed ja prognoositavad.
